

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM

KÖZPONTI ETIKAI BIZOTTSÁG

1056 Budapest, Szerb u. 21-23.

Iktató szám: ELTE/1795/8/2016

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Központi Etikai Bizottsága a dr. G. Fodor Gábor ellen indult etikai eljárásban 2016. március 1-én tartott ülésén egyhangú szavazással meghozta az alábbi

határozatot:

A Központi Etikai Bizottság megállapítja, hogy dr. G. Fodor Gábor habilitált egyetemi docens etikai vétséget követett el azzal, hogy az általa főszerkesztő-hírigazgatóként irányított 888.hu internetes portálon

2016. január 15-én megjelentette a „Migráns CSÖ888Skontent”,

2016. január 23-án pedig az „Így még nem láttad Tóbiás József feleségét...” című cikket.

A Központi Etikai Bizottság elrendeli jelen határozatának az Eötvös Loránd Tudományegyetem internetes honlapján hat hónapig történő közzétételét.

E határozat ellen annak kézhezvételétől számított 15 napon belül lehet fellebbezést benyújtani az Egyetemi Etikai Testülethez.

Indokolás:

I. A tények:

Dr. G. Fodor Gábor az Eötvös Loránd Tudományegyetemmel közalkalmazotti viszonyban álló habilitált egyetemi docens, aki jelenleg fizetés nélküli szabadságon van. 2016. március 31-ig az Állam- és Jogtudományi Kar Könyvtári és Informatikai bizottságának tagja (a Kar közlése szerint). E mellett főszerkesztő-hírigazgatóként irányítja a Modern Média Group Zrt. (1036 Budapest, Perc u. 8.) által kiadott 888.hu internetes portált (lásd a portál impresszumát: <http://888.hu/page-impresszum>, megtekintve 2016. március 1-én).

Ezen az internetes portálon 2016. január 15-én a szerző megjelölése nélkül megjelent egy írás (<http://888.hu/article-migrans-cso888skontent>; megtekintve 2016. március 1-én, a cím alatt „H888R” jelzés olvasható) az alábbi bevezető szöveggel: „Ha már a bevándorlók alaposan belekóstoltak szilveszter éjszakáján az európai lányokba, gondoltuk, mi is gyönyörködhetnénk egy keveset a Közel-Kelet szépségeiben. Ez így korrekt, nemde?!:) Megjegyeznénk: egy teljesen új világ nyílt ki előttünk.” Ezt követően egy sorozat kép következett, amelyen többnyire fürdőruhás nőket lehet látni. A képeket – a képek alatt, illetve felett elhelyezett feliratok szerint – az Instagram képmegosztó szolgáltatáson keresztül töltötték le, s forrásként egy kivétellel az „iran_sexy2016” jelenik meg. A képekhez a cikk szerzője készített képaláírásokat [pl.: „Helló szexi! Jössz elfoglalni Európát?;)” vagy „Öltözz fel szépen, Európában tél van!”].

Ugyanezen a portálon 2016. január 23-án „Így még nem láttad Tóbiás József feleségét ...” címmel jelent meg egy cikk (<http://888.hu/article-es-akkor-jojjon-egy-kis-kommunista-retro>

porno, legutóbb megtekintve: 2016. február 9-én), amelyben Tóbiás József MSZP-s politikus családi életével foglalkoznak, s feleségéről – akit a cikk szövegében „maszturbációs segédeszköz”-nek neveznek – sok évvel korábban készült akt fotókat tesznek közzé. A cikk foglalkozik Tóbiás József kiskorú (tizennegyedik életévében járó) lányával is, akiről portré-jellegű képeket közölnek, s többek között megjegyzik: „Nem tudjuk eldönteni, hogy mi lesz rosszabb: ha apja politikai vagy anyja pornófotós nyomdokaiba lép majd a szépséges Nina, mindenesetre mi egyiket sem kívánjuk neki.”

E cikk megjelenése a sajtóban rövid időn belül erős visszhangot váltott ki: különböző politikai meggyőződésű szereplők is kifogásolták a cikk tartalmát, hangnemet.

2016. január 24-én a 888.hu-n megjelent dr. G. Fodor Gábor nyilatkozata „A konzervatív újságírásról” (<http://888.hu/article-konzervativ-ujsgagiras-tobias>; a szerző megjelölésére a „gfg” rövidítés szolgál, de e mellett a szerző arcképe is megjelenik). A rövid szöveg szerint: „Mindenkinek megadja, ami neki jár. A nagyságot értékeli. Az alávalót lenézi. A ribancot annak nevezi, ami. A tehetséget biztatja. Az államférfit tiszteli. A közösséghez pedig mindig úgy beszél, hogy »hajrá magyarok!«”

A fenti előzmények után, 2016. január 27-én az ELTE az alábbi közleményt hozta nyilvánosságra a sajtóban: „Az ELTE Politikatudományi Intézetében korábban oktatóként dolgozó, a 2015/2016-os tanévben fizetés nélküli szabadságon lévő G. Fodor Gábor által főszerkesztőként jegyzett 888.hu internetes portálon megjelent szexista, rasszista, mások személyiségi jogait, emberi méltóságát sértő tartalmak teljes mértékben összeegyeztethetetlenek az Egyetem által vallott értékekkel, az ilyen megnyilvánulásokat az Egyetem a leghatározottabban elítéli. Mivel az Eötvös Loránd Tudományegyetem a Küldetésnyilatkozatában és az Etikai Kódexében megfogalmazott alapvető értékek tiszteletben tartását az egyetemen kívüli nyilvánosságban folytatott tevékenység során is megköveteli az ELTE-polgároktól, az Egyetem rektora etikai eljárás megindítását kezdeményezi.”

2016. január 28-án jelent meg a 888.hu-n dr. G. Fodor Gábor egy újabb nyilatkozata az alábbi szöveggel: „Az ember esendő. Az élet egyenetlen. Előfordul, hogy követünk el hibákat. Én az édesapámtól azt tanultam, hogy meg kell próbálni minden helyzetben embernek maradni. Képesnek kell lennünk arra, hogy ha hibáztunk, legyen erőnk férfiasan elnézést kérni. Mindig ezen a ponton dől el, hogy végső soron ki az erős és ki a gyenge. Ezen dől el, hogy a végső elszámolásnál mit is tartsunk majd magunkról. Éppen ezért most tegyük félre a politikát és nézzük az embert. Eljött a bocsánatkérés ideje. Hibát követtem el, mert megengedtem, hogy a politikai viták hevében megsértsünk egy embert és a családját. Túlmertünk egy határon. Ezért elnézést kérek. Tanultam belőle. Nem fogom engedni, hogy még egyszer ilyen előfordulhasson.”

E nyilatkozat ellenére a jelen eljárásban kifogásolt cikkek 2016. január 28-án még elérhetőek voltak a 888.hu-n. A január 15-i cikk a mai napig is elérhető, a január 23-án megjelent írás a Központi Etikai Bizottság 2016. február 9-én tartott első ülésén még elérhető volt, a 2016. március 1-i ülés időpontjában azonban e portálon már nem lehetett megnyitni. Ugyanakkor az Interneten a 888.hu-ról eltávolított cikk továbbra is elérhető (pl: <http://datalinkek.com/showthread.php/80349-%C3%8Dgy-m%C3%A9g-nem-l%C3%A1ttad-T%C3%B3bi%C3%A1s-J%C3%B3zsef-feles%C3%A9g%C3%A9t>, megtekintve: 2016. március 1-én).

II. Indítvány az etikai eljárás lefolytatására

Az ELTE rektora 2016. január 28-án kelt és az ELTE Központi Etikai Bizottságához címzett indítványában kérte etikai eljárás lefolytatását dr. G. Fodor Gábor ellen a fent idézett két cikk megjelentetése miatt. Kifejtette, hogy a „habilitált docens úr cselekedete jelentősen és

negatívan hatott ki az Egyetem társadalmi megítélésére és hírnevére”, ezért indokolt az etikai eljárás megindítása.

III. Az eljárás lefolytatása

Az eljárás lefolytatásának szabályait a CXXXVI/2014. (VI. 30.) Szen. sz. határozat az Eötvös Loránd Tudományegyetem Etikai kódexéről című szenátusi határozat (a továbbiakban: Etikai Kódex) tartalmazza. Az Etikai Kódex 26. pontja értelmében etikai eljárást egyetemi polgár indíthat a kifogásolt viselkedésről történő tudomásszerzést követő harmincadik napig, de legfeljebb annak megvalósulását követő kilencvenedik napig. Ezek a feltételek a jelen esetben teljesültek, hiszen az eljárást az Egyetem rektora indította, s a korábbi cikk megjelenésétől sem telt el a harminc napos szubjektív határidő. Az indítvány alapján az Etikai Kódex 21. pontja szerint a Központi Etikai Bizottság járt el, hiszen az ügy nem csupán egyetlen Kart, hanem az Egyetem egészét érintette.

A Központi Etikai Bizottság tagjai a testület első ülésén (2016. február 9-én) nyilatkoztak arról, hogy velük szemben összeférhetlenségi ok nem áll fenn, s nincs olyan körülmény, amely függetlenségüket és pártatlanságukat megkérdőjelezné.

Ugyanakkor dr. G. Fodor Gábor a Központi Etikai Bizottság elnökének 2016. február 12-én írt levelében bejelentette, hogy álláspontja szerint a testület tagjaitól „az ügy elfogulatlan, érdektelen megítélése és elbírálása nem várható el”, s ezért az Etikai Kódex 32. pontjában szabályozott összeférhetlenségi követelmény sérül. Ezt az álláspontját arra alapozta, hogy a 2016. január 27-én közzétett ELTE közleményben az Egyetem rektora már egyértelművé tette álláspontját, s erre tekintettel nem várható a bizottság tagjaitól elfogulatlan döntéshozatal.

A Központi Etikai Bizottság az elfogultsági kifogást követően ismét megvizsgálta, hogy a bizottság tagjai megfelelnek-e az Etikai Kódexben írt feltételeknek, s arra a következtetésre jutott, hogy összeférhetlenségi ok nem áll fenn. Az egyetem közleménye – hasonlóan a rektor által benyújtott indítványhoz – valóban egyértelműen tartalmazza a rektor azon álláspontját, hogy az általa megjelölt cselekmények etikai vétséget valósítanak meg. Ez azonban az etikai bizottság tagjait nem teszi elfogulttá, illetve nem csorbitja függetlenségüket, pártatlanságukat. Az etikai bizottságok éppen azért jöttek létre, hogy az etikai vétségekkel kapcsolatos panaszokat (ahol a panaszos mindig meg van győződve a vétség elkövetéséről és annak minősítéséről) kivizsgálják, s pártatlan és független döntést hozzanak. A dr. G. Fodor Gábor által állított összeférhetlenségi ok helytállósága esetén arra a következtetésre kellene jutnunk, hogy a rektor nem kezdeményezhet etikai eljárást, mert az ő indítványa esetén minden más egyetemi polgárral szemben összeférhetlenségi ok állna fenn. Az Etikai Kódexnek azonban nyilván nem volt célja, hogy a rektort kizárja a kezdeményezésre jogosultak közül.

Az eljárás során a Központi Etikai Bizottság lehetővé tette dr. G. Fodor Gábor számára, hogy álláspontját írásban kifejtse, illetve meghívta a bizottság ülésére is azért, hogy ott az Etikai Kódex 29. pontjának megfelelően meghallgassa az eljárás alá vont személyt. Dr. G. Fodor Gábor az eljárás során egyetlen írásbeli nyilatkozatot tett, amelyben a bizottság összeférhetlenségével kapcsolatos kifogását közölte, s bejelentette, hogy a személyes meghallgatáson nem kíván megjelenni. Ilyen körülmények között a Központi Etikai Bizottság dr. G. Fodor Gábor meghallgatása nélkül, a rendelkezésre álló adatok alapján hozta meg határozatát.

IV. A döntés érdemi indokai

Az Etikai Kódex 1. pontja értelmében „Az Egyetem Etikai Kódexe (...) minden egyetemi polgárra vonatkozik. A Kódex alkalmazásában egyetemi polgár az Eötvös Loránd Tudományegyetemmel (...) közalkalmazotti jogviszonyban álló, vagy megbízási

szerződéssel, illetve közérdekű önkéntes szerződés alapján foglalkoztatott, vagy professor emeritus címmel rendelkező, továbbá a hallgatói, illetve doktorjelölti jogviszonyban álló személy.” Dr. G. Fodor Gábor mint az Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban álló személy megfelel az itt leírt feltételeknek, tehát az Etikai Kódex hatálya alá tartozik. Jogviszonyának fennálltán nem változtat az, hogy jelenleg fizetés nélküli szabadságát tölti.

Az Etikai Kódex 2. pontja egyértelművé teszi, hogy hatálya az egyetemi polgárok olyan egyetemen kívüli magatartására is kiterjed, amely kihat az Egyetem társadalmi megítélésére, hírnevére. Dr. G. Fodor Gábornak az Egyetemtől független főszerkesztő-hírszerkesztői munkája e szabály alapján vizsgálható, hiszen a közvélemény számára az egyetemmel való kapcsolata széles körben ismert, s ezért tevékenységének megítélése az Egyetemre is hatással van. Ezt erősíti az Etikai követelmények címszó alatt összefoglalt előírások között megfogalmazott elvárás, amely szerint az egyetem elvárja polgáraitól az Egyetem Küldetésnyilatkozatában és az Etikai Kódexben megfogalmazott alapvető értékek tiszteletben tartását az egyetemen kívüli nyilvánosságban folytatott tevékenység során is.

Az Etikai Kódex általánosságban az Egyetem Küldetésnyilatkozatában és az Etikai Kódexben meghatározott követelmények betartását írja elő (Etikai Kódex 1. pont).

Az ELTE Küldetésnyilatkozata kiemeli, hogy az Egyetem célja olyan értelmiségiek képzése, akik egyebek között

- tisztelik a különböző kultúrákat,
- képviselik a szolidaritás és humánus értékeit,
- tiszteletben tartják az általános etikai normákat, az emberi méltóságot és erre figyelemmel a gondolat és a véleménynyilvánítás szabadságát.

Az Etikai Kódex szerint pedig „Az Egyetem elkötelezett ... az emberi méltóság tisztelete, az egyenlő bánásmód követelményének betartása, a hátrányos megkülönböztetés tilalma iránt” (4. pont).

A Központi Etikai Bizottság álláspontja szerint dr. G. Fodor Gábor a fenti követelményeket megsértette, amikor a jelen eljárásban vizsgált cikkeket az általa főszerkesztőként irányított portálon közzétette.

Személyes meghallgatás híján nem lehetett pontosan tisztázni azt, hogy a cikkek elkészítésében és tartalmuk kialakításában dr. G. Fodor Gábor személyesen részt vett-e. Az azonban részben a főszerkesztői pozícióból, részben a 2016. január 28-i bocsanatkérő nyilatkozatból egyértelmű, hogy a főszerkesztő olyan helyzetben van, hogy eldöntheti, milyen írások jelenjenek meg a lapban, s ekként a megjelenő írások tartalmáért etikai felelősséggel tartozik.

A Központi Etikai Bizottság szerint a 2016. január 15-én megjelent cikk a 2015 szilveszteri kölni (és más német nagyvárosokban történt) eseményekre utalva azt sugallja, hogy ezek az események feljogosítják a 888.hu-t és annak olvasóit, hogy tartalmilag ugyanazt a magatartást elkövessék a migráns csoportokhoz tartozó nőkkel – és csak a nőkkel – szemben, amit migránsok követtek el európai nőkkel szemben. A szilveszteri eseményeket a nemzetközi közvélemény erkölcsileg elítélte, s az elkövetés helyén jogi következményekkel is számolniuk kell az elkövetőknek. Ugyanilyen magatartás más csoportokkal szembeni elkövetése sem eshet más megítélés alá. A migránsokkal szembeni ellenérzéseknek a nőkre való koncentrálása, a képeken szerepeltetett nők esetén a meghatározott népcsoportokhoz való tartozásra utalás, közben a nőiség elemeinek hangsúlyozása nem felel meg a különböző kultúrák tiszteletére, a szolidaritásra, az emberi méltóság és a humánus tiszteletére vonatkozó, fentebb idézett követelményeknek.

A 2016. január 23-án megjelent cikk esetén pedig az állapítható meg, hogy közvetlen politikai célok érdekében a lap egy politikus magánéletébe avatkozott be az emberi méltóságot durván sértő módon. Nem a politikust vagy még inkább annak politikáját helyezte támadása célkeresztjébe, hanem a politikus feleségét és kiskorú gyermekét érintő,

az emberi méltóságot súlyosan sértő kijelentéseket tett, s ekként igyekezett lejáratni politikai ellenfelét.

Kétségtelen, hogy ez utóbbi cikkel kapcsolatban dr. G. Fodor Gábor öt nap késedelemmel bocsánatkérő nyilatkozatot tett közzé, ám a bocsánatkérés az etikai normák megsértését nem teheti meg nem történtté, s a bocsánatkérés értékét amúgy is jelentősen rontja, hogy a cikk megjelenésének másnapján dr. G. Fodor Gábor még erőteljesen kiállt a cikk szellemisége mellett, illetve a szóban forgó cikket több mint két hétig a 888.hu-n elérhető állapotban tartották.

A fentiek alapján tehát a cikkek megjelentetésével dr. G. Fodor Gábor megsértette a különböző kultúrák, a szolidaritás és a humánus értékeinek, továbbá az emberi méltóság tiszteletére vonatkozó, az ELTE Küldetésnyilatkozatában, illetve Etikai Kódexében megfogalmazott követelményeket, s ezzel az Etikai Kódex 16. pontja értelmében etikai vétséget követett el.

A Központi Etikai Bizottság az Etikai Kódex 17. pontja alapján szankcióként elrendelte az elkövető személyének valamint az etikai vétség elkövetése tényének az egyetem honlapján történő nyilvánosságra hozatalát oly módon, hogy a honlapon a jelen határozat szövege jelenjen meg. A döntés nyilvánosságra hozatalát különösen indokolja az, hogy az etikai vétség is a nyilvánosságon keresztül valósult meg. A közzététel időtartamának meghatározásakor az volt a bizottság célja, hogy az ELTE polgáraihoz az információ eljuthasson, s a nyilvánosság is kellő mértékben tájékozódhasson az Egyetem erre hivatott szerve által lefolytatott etikai eljárás eredményéről.

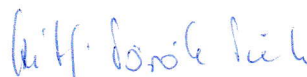
A Központi Etikai Bizottság nem látta szükségesnek dr. G. Fodor Gábor bizottsági tagsága megszüntetésének kezdeményezését, mert e bizottsági tagság nem áll összefüggésben az elkövetett etikai vétséggel.

A jelen határozat elleni fellebbezés lehetősége az Etikai Kódex 31. pontján alapul.

Budapest, 2016. március 1.

Dr. Fülöp Márta
egyetemi tanár
a Központi Etikai Bizottság tagja

Székelyné Török Tünde
osztályvezető
a Központi Etikai Bizottság tagja

Dr. Kovács M. Gábor
egyetemi docens
a Központi Etikai Bizottság pótagja

Lados Tamás
egyetemi hallgató
a Központi Etikai Bizottság tagja

Dr. Kisfaludi András
egyetemi tanár, általános rektorhelyettes
a Központi Etikai Bizottság elnöke